

Śp. Grzegorz Zinkiewicz

Na podstawie § 8 ustęp 2 Regulaminu stanowiącego załącznik nr 1 do Uchwały nr XXXVIII/243/13 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 26 listopada 2013 r. w sprawie ustanowienia Medalu „Zasłużony dla Miasta Bielsk Podlaski” ze zmianami, Burmistrz Miasta Bielsk Podlaski pośmiertnie przyznał 24 stycznia 2024 roku Panu Grzegorzowi Zinkiewiczowi Medal „Zasłużony dla Miasta Bielsk Podlaski” jako wyraz uznania za szczególne zasługi dla miasta Bielsk Podlaski.

Pan Grzegorz Zinkiewicz był jednym z najbardziej cenionych artystów w Bielsku Podlaskim, ale także uchodził za jedną z najbardziej wpływowych postaci w polskiej ikonografii.

Urodził się 13 kwietnia 1977 roku w Bielsku Podlaskim. Już w wieku piętnastu lat rozpoczął edukację artystyczną pod kierunkiem o. Leoncjusza Tofiluka (Zasłużonego dla Miasta Bielsk Podlaski). Aktywnie uczestniczył w zajęciach i obozach z ikonografii, organizowanych w domu parafialnym przy parafii prawosławnej Archanioła Michała w Bielsku Podlaskim, co zaowocowało nie tylko zdobyciem wiedzy, lecz także rozbudzeniem pasji do sztuki sakralnej.

W 1991 roku, za sprawą o. Leoncjusza powstało Policealne Studium Ikonograficzne w Bielsku Podlaskim. Pan Grzegorz Zinkiewicz był jednym z pierwszych uczniów i późniejszych absolwentów tej prestiżowej szkoły. Tam, pod czujnym okiem wybitnych mistrzów pochodzących z Finlandii, Rosji, Gruzji i innych zakątków świata, Pan Grzegorz Zinkiewicz rozwijał swoje artystyczne umiejętności, zanurzając się w tradycję i tajniki sztuki ikonograficznej. Warto podkreślić, że Szkoła Ikonograficzna w Bielsku Podlaskim, z której Pan Grzegorz Zinkiewicz wyłonił się jako utalentowany absolwent, pozostaje do dziś niepowtarzalnym miejscem w kraju, stanowiąc jedyną tego typu placówkę edukacyjną. To właśnie tu tkwią korzenie Jego artystycznej pasji, która ewoluowała z fascynacji w młodości w pełnowartościowe mistrzostwo w dziedzinie sztuki ikonograficznej.

Nauczycielami Pana Grzegorza Zinkiewicza byli również Aleksander Sokołow z Moskwy, Walentyna Żdanowa z Sankt-Petersburga i archimandryta Zenon Teodor z Pskowa. To właśnie dzięki tym znakomitym osobowościom Grzegorz Zinkiewicz przekształcił się w artystę, którego dzieła emanują nie tylko technicznym mistrzostwem, lecz także głębokim zrozumieniem i szacunkiem dla tradycji ikonograficznej.

W roku 1995 wraz z innymi artystami stworzył zespół ikonografów, który podjął się realizacji ikonostasu, a także kilkudziesięciu monumentalnych ikon zdobiących wnętrze monasterskiej cerkwi św. Jana Teologa w Supraślu. Kolejną ważną realizacją, wykonaną we współpracy z innymi artystami, był ikonostas w cerkwi Zmartwychwstania Pańskiego w Białymstoku. Ważniejsze prace Pana Grzegorza Zinkiewicza, wykonane samodzielnie w formacie sztalugowym, to ikonostasy prawosławnych cerkwi w Głogowie, Radomiu, Stargardzie Szczecińskim, większość ikon ikonostasu cerkwi św. Grzegorza Peradze w Warszawie, ikonostas cerkwi monasterskiej św. Nektariusza w Sakach, oraz ikony dolnego rzędu ikonostasu cerkwi Narodzenia Przenajświętszej Bogarodzicy we Wrocławiu.

W 2009 roku Pan Grzegorz Zinkiewicz podjął się realizacji pierwszej polichromii, którą był kompletny program ikonograficzny kaplicy Prawosławnego Seminarium Duchownego w Warszawie. Kolejnymi pracami wykonanymi w technice malarstwa ściennego były polichromie cerkwi Kasperowskiej Ikony Matki Bożej w Widowie, kaplicy świętych Cyryla i Metodego przy metropolitalnym domu studenckim oraz kaplicy Prawosławnego Ordynariatu Wojska Polskiego św. Jerzego Zwycięzcy w Warszawie. Asystował również przy realizacji ściennych programów ikonograficznych refektarza monasteru św. św. Marii i Marty na Świętej Górze Grabarce, cerkwiach w Szczecinie, Tokarach, św. Jerzego w Białymstoku oraz wspomnianej już katedry we Wrocławiu.

Niezliczonej liczby oddzielnych ikon, małych i dużych, wykonanych na zlecenie parafii, monasterów oraz wiernych nie sposób wymieni.

Bez wątplenia Pana Grzegorza Zinkiewicza należy uważać nie tylko za jednego z przedstawicieli „bielskiej” lub „polskiej” szkoły przełomu XX i XXI wieku, ale jako jednego z jej założycieli, który poprzez swoją działalność artystyczną odrodził bizantyjski nurt ikonograficzny w Polsce. Ikonograf pomijał w swoich inspiracjach tradycję rosyjskiej XIX-wiecznej ikony sentymentalnej. W dojrzałych pracach mistrza, przejawiały się bardzo silnie inspiracje bizantyjską ikoną charakterystyczną dla stolicy Wschodniego Imperium Rzymskiego oraz szkół znajdujących się w obszarze jej oddziaływania. W kompozycji, ujęciu postaci czy draperii widać wyraźny wpływ klasycyzującego stylu „renesansu macedońskiego”. Podobnie jak wspomniany wyżej archimandryta Zenon, będący dla niego bez wątplenia największym współczesnym autorytetem, Pan Grzegorz Zinkiewicz poświęcił wiele czasu studiowaniu unikalnej kolekcji ikon monasteru św. Katarzyny na Synaju do której często powracał w swoich realizacjach. Mimo, iż w jego twórczości ostatnich lat można zauważyć pewne

zmiany w sposobie modelowania i uproszczeniu form nawiązujących do sztuki wczesnochrześcijańskiej, jego malarstwo pozostaje głęboko zakorzenione w ikonie okresu średniobizantyńskiego. Mimo inspiracji wzorcami z odległych czasów jego ikonografia w żadnym wypadku nie jest odtwórcza. Pan Grzegorz Zinkiewicz posiadał swoje własne, charakterystyczne „pismo”, jak mawiają ikonografowie, to znaczy swój własny styl i język malarski, którym się posługiwał i dzięki któremu jest z łatwością rozpoznawalny. Był świadomy odpowiedzialności przed Bogiem i całą Cerkwią za każdą, nawet najmniejszą ikonę, która wychodziła spod jego pędzla. Było to związane ze świadomością wagi dzieła, którym się zajmował i z jego liturgicznym przeznaczeniem.

Zmarł nagle 7 lipca 2022 roku.

Nadanie Panu Grzegorzowi Zinkiewiczowi medalu „Zasłużony dla Miasta Bielsk Podlaski” jest w pełni zasłużoną formą honoru i uznania dla Jego wyjątkowego wkładu w rozwój sztuki ikonograficznej, co przyczynia się do wzbogacenia dziedzictwa kulturalnego regionu i promocji miasta Bielsk Podlaski.